

Dosarul nr. 2r-286/24
2-23143704-01-2r-28062024

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. E. Pșenița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

DECIZIE

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Trincanu împotriva Marinei Trincanu, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Edineț, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori,

împotriva încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea Marinei Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, privind repunerea în termenul de atac a hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriai Edineț, sediul Central și restituită cererea de apel depusă de Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriai Edineț, sediul Central, ca depusă tardiv,

c o n s t a t ă :

La 09 octombrie 2023, Nicolae Trincanu, reprezentat de avocatul Vasile Istratii, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Trincanu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Edineț, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriai Edineț, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Trincanu.

S-a desfășurat căsătoria înregistrată la 03 octombrie 2010 de către OSC Edineț sub nr. 124, între Nicolae Trincanu și Marina Trincanu.

La eliberarea certificatului despre desfacerea căsătoriei, s-a încasat în folosul statului de la Nicolae Trincanu și Marina Trincanu taxa de stat în mărime de 500 % (100 de lei), fiecare.

S-a stabilit locul de trai al copiilor XXXXX, născută la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, împreună cu tata – Nicolae Trincanu.

S-a încasat de la Marina Trincanu în beneficiul lui Nicolae Trincanu pensia pentru întreținerea copilului XXXXX, născută la XXXXX, în mărime bănească fixă de 1 500 de lei, lunar, începând cu 03 octombrie 2023 și până la atingerea majoratului copilului.

S-a încasat de la Marina Trincanu în beneficiul lui Nicolae Trincanu pensia pentru întreținerea copilului XXXXX, născut la XXXXX, în mărime bănească fixă de 1 500 de lei, lunar, începând cu 03 octombrie 2023 și până la atingerea majoratului copilului.

S-a încasat de la Marina Trincanu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 080 de lei.

La 17 mai 2024, Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, a declarat apel împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea Marinei Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, privind repunerea în termenul de atac a hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și restituită cererea de apel depusă de Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, ca depusă tardiv.

La 19 iunie 2024, Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, a declarat recurs împotriva încheierii din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii de restituire a cauzei la rejudecare în instanța de apel de la etapa de primire a cererii de apel.

În motivarea recursului, recurenta Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, a indicat că la 11 octombrie 2023, instanța de fond a expediat citația la adresa din mun. XXXXX, str. XXXXX, care este adresă de domiciliu a lui Nicolae Trincanu și a părinților acestuia.

A menționat că adresa din mun. XXXXX nu este domiciliul ei și nici a părinților ei, după cum greșit a indicat instanța de apel.

A comunicat că este în relații ostile cu părinții intimatului, nu locuiește mai mult de un an la adresa menționată, fiind peste hotare la muncă oficială.

Instanța de apel eronat a apreciat faptul că citația cu aviz a fost recepționată de un membru al familiei, or, părinții ei locuiesc în r-nul XXXXX, sat. XXXXX, adresă la care nu a fost expediată nici o citație legală cu aviz de recepție, ceea ce se confirmă prin înscrisurile eliberate de Primăria sat. Parcani, r-nul Șoldănești și certificatul de căsătorie.

La materialele dosarului se află o scrisoare de însoțire din 31 octombrie 2023, precum că a fost expediată citația pentru ședința de judecată din 17 noiembrie 2023 și copia cererii de chemare în judecată, de la adresa electronică jed@justice.md la adresa electronică XXXXX.

A evidențiat că din mapa de intrări din 31 octombrie 2023 până la 17 noiembrie 2023, în adresa poștală indicată nu se înregistrează nici o intrare a citației.

Instanța de apel a apreciat arbitrar și în lipsa suportului probatoriu că prin încheierea din 15 februarie 2024, a fost încetată procedura de executare pe motivul achitării sumei de 1 080 de lei de către dânsa, deoarece în încheierea executorului judecătoresc nu este indicat cine a achitat această sumă de bani și nici un act semnat de dânsa, în calitate de debitor, nu există.

În procedura de executare este lipsă hotărârea judecătorească sau o încheiere a executorului judecătoresc din care s-ar fi adus la cunoștință sub semnătură sau în alt mod despre existența acestei proceduri.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată, la 10 iunie 2024, la adresa electronică a reprezentantului recurente, avocatei Angela Procopciuc, circumstanță ce se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 49).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 iunie 2024, în termenul legal.

La 29 iulie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Nicolae Trincanu a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel de respingere a cererii Marinei Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, privind repunerea în termenul de atac a hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și de restituire a cererii de apel depusă de

Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, ca depusă tardiv.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Actele cauzei atestă faptul expedierii de către Judecătoria Edineț, sediul Central, în adresa Marinei Trincanu – mun. XXXXX, str. XXXXX, în copie, a cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Trincanu împotriva Marinei Trincanu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Edineț, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, cu anexele, precum și a încheierii din 10 octombrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, prin care a fost primită în procedură cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Trincanu și fixat termenul pentru desfășurarea ședinței de pregătire a cauzei spre examinare pentru data de 26 octombrie 2023, ora 08:40, în sala de ședințe nr. 1 a Judecătoriei Edineț (mun. Edineț, sediul Central) (f. d. 13).

Potrivit avizului de recepție DS88010037752AS, anexat la materialele dosarului, corespondența expediată de Judecătoria Edineț, sediul Central, în adresa Marinei Trincanu, a fost recepționată la 12 octombrie 2023, fiind semnată de către soț (f. d. 14).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 26 octombrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, se atestă că ședința de pregătire a cauzei pentru examinare a fost anunțată întrerupere pentru data de 17 noiembrie 2023, ora 08:40, urmând ca reprezentantul reclamantului să prezinte instanței un număr de telefon ori poșta electronică a pârâtei, pentru a fi citată legal.

Din materialele dosarului rezultă că în adresa Marinei Trincanu – mun. XXXXX, str. XXXXX, de către Judecătoria Edineț, sediul Central, a fost expediată

citația pentru ședința de judecată stabilită pentru data de 17 noiembrie 2023, ora 08:40 (f. d. 22), care a fost recepționată la 31 octombrie 2023, fiind semnată de mama (f. d. 23).

Tot actele cauzei atestă că la 31 octombrie 2023, la adresa electronică a Marinei Trincanu – XXXXX, a fost expediată citația pentru ședința de judecată stabilită pentru data de 17 noiembrie 2023, ora 08:40 și copia cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Trincanu, cu anexele, circumstanță ce se atestă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 24).

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 17 noiembrie 2023.

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expediat copia dispozitivului hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, la 17 noiembrie 2023, la adresa electronică a Marinei Trincanu – XXXXX, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 30).

Copia dispozitivului hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost expediată și în adresa Marinei Trincanu în mun. XXXXX, str. XXXXX, însă, corespondența menționată a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 31-32).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost depusă de Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, la 17 mai 2024, peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 07 iunie 2024, corect a restituit apelul declarat de Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, ca fiind depus în afara termenului legal de declarare a apelului.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 17 noiembrie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 18 noiembrie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 17 decembrie 2023 (zi de duminică).

Dat fiind faptul că data de 17 decembrie 2023 a fost zi de duminică, prin urmare zi nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de depunere a apelului se constată a fi 18 decembrie 2023, ca următoarea zi lucrătoare.

În context, instanța de apel justificat a reținut că Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, a declarat apelul peste termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, corect a respins cererea depusă de Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

Repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că în cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, Marina Trincanu nu a indicat în mod exact momentul și circumstanțele în care a aflat sau trebuia să afle despre

emiterea hotărârii instanței de fond, sarcină care îi revine conform art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Corespunzător, lipsa clarificării din partea Marinei Trincanu a aspectelor date, care sunt esențiale pentru determinarea momentului din care începe să curgă termenul de 30 de zile pentru repunerea în termenul legal de atac, nu poate fi imputată instanței de judecată, în condițiile în care repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate, fapte ce nu au fost probate în prezentul raport material litigios.

Argumentul recurenteii precum că nu a cunoscut despre pronunțarea hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoria Edineț, sediul Central, nu confirmă imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Or, instanța de fond a îndeplinit și executat procedura de informare a părții despre existența litigiului și despre hotărârea pronunțată, la adresa de e-mail a Marinei Trincanu – XXXXX, fiind expediată citația pentru ședința de judecată stabilită pentru data de 17 noiembrie 2023, ora 08:40, copia cererii de chemare în judecată depusă de Nicolae Trincanu, cu anexele (f. d. 24), precum și copia dispozitivului hotărârii din 17 noiembrie 2023 a Judecătoria Edineț, sediul Central (f. d. 30).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind declarativ argumentul recurenteii precum că din mapa de intrări din 31 octombrie 2023 până la 17 noiembrie 2023, în adresa poștală nu se înregistrează nici o intrare a citației, în susținerea acestuia nefiind prezentate probe pertinente, care ar confirma lipsa mesajului expediat de către Judecătoria Edineț, sediul Central, la 31 octombrie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, confirmarea expedierii documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, anexat la materialele cauzei.

Extrasul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Instanța de recurs reține că, cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a Marinei Trincanu, lipsesc.

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază critic și alegațiile recurente precum că adresa din mun. XXXXX nu este domiciliul ei.

La acest segment, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că adresa din mun. XXXXX, str. XXXXX este indicată în informația generată de Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, care este validată de platforma de interoperabilitate „MConnect”, care reprezintă o soluție tehnică destinată asigurării schimbului de date între sistemele informaționale deținute de participanții la schimbul de date.

De asemenea, este lipsit de suport probatoriu și argumentul recurente precum că dânsa nu locuiește mai mult de un an la adresa din mun. XXXXX, fiind peste hotare la muncă oficială.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că la cererea privind repunerea apelului în termenul legal, Marina Trincanu a anexat, în copie, pașaportul și biletele avia, însă, din conținutul acestora nu rezultă perioada în care pârâta s-ar fi aflat peste hotarele țării (f. d. 39-41).

Or, din înscrisurile prezentate în susținerea cererii de repunere a apelului în termen, rezultă că Marina Trincanu a intrat pe teritoriul Republicii Moldova la 15 mai 2024 și că ar fi avut procurate bilete avia pentru data de 15 mai 2024 pentru zborul în Republica Moldova, și pentru data de 18 mai 2024 pentru zborul din Republica Moldova.

Sub aspectul celor constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la materialele dosarului lipsesc probe care ar confirma că în perioada când cauza civilă a fost examinată în instanța de fond, Marina Trincanu s-ar fi aflat peste hotarele țării și nu ar fi cunoscut despre existența litigiului, nici despre hotărârea pronunțată la 17 noiembrie 2023.

Subsidiar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că nu poate fi reținut nici argumentul recurente precum că în procedura de executare este lipsă hotărârea judecătorească sau o încheiere a executorului judecătoresc din care dânsa s-ar fi adus la cunoștință sub semnătură sau în alt mod despre existența acestei proceduri, iar prin încheierea din 15 februarie 2024, fiind încetată procedura de executare pe motivul achitării sumei de 1 080 de lei de către dânsa, dar în încheierea executorului judecătoresc nu este indicat cine a achitat această sumă de bani și nici un act semnat de dânsa, în calitate de debitor, nu există.

Or, prin scrisoarea executorului judecătoresc Olesea Bodean nr. 144-49/2024 din 16 februarie 2024, a fost expediat Judecătoriei Edineț, sediul Central, documentul executoriu nr. 2-1769/2023 din 17 noiembrie 2023 eliberat de Judecătoria Edineț, sediul Central, cu privire la încasarea taxei de stat în mărime de 1 080 de lei de la Marina Trincanu în beneficiul statului, ca executat, inclusiv încheierea privind încetarea procedurii de executare (f. d. 35 recto-verso).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar

fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redată și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de recurentă sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Marina Trincanu, reprezentată de avocata Angela Procopciuc.

Se menține încheierea din 07 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Trincanu împotriva Marinei Trincanu, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Edineț, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni